Maciej Rościszewski

ZAWÓD FRONT-END DEVELOPER

11 KROKÓW DO ZOSTANIA WEBMASTEREM

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Małgorzata Kulik

Projekt okładki: Studio Gravite / Olsztyn Obarek, Pokoński, Pazdrijowski, Zaprucki

Grafika na okładce została wykorzystana za zgodą Shutterstock.com

Wydawnictwo HELION ul. Kościuszki 1c, 44-100 GLIWICE tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63 e-mail: *helion@helion.pl* WWW: *http://helion.pl* (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku! Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres http://helion.pl/user/opinie/twwwp Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-283-3885-2

Copyright © Helion 2019

Printed in Poland.

Kup książkę

- Poleć książkę
- Oceń książkę

Księgarnia internetowa

• Lubię to! » Nasza społeczność

Spis treści

Wstęp	
Część I. Wprowadzenie	15
Krok 1. Zainstaluj potrzebne programy	17
1.1. Przeglądarki internetowe	17
1.2. Edytor kodu	
1.3. Prezentacja kodu w książce	19
Część II. HTML5 i CSS3	
Krok 2. Poznaj język internetu	23
Krok 3. Poznaj HTML5	
3.1. Dokument HTML (pierwsza strona WWW)	25
3.1.1. Szkielet dokumentu HTML	25
3.1.2. Kodowanie polskich znaków	
3.1.3. Meta tagi	
3.1.4. Podgląd kodu w przeglądarce	
3.1.5. Błędy w kodzie	
3.1.6. Przeglądarka poprawia błędy	
3.2. Nagłówki/treść	
3.2.1. Nagłówek nad tekstem	
3.2.2. Treść na stronie internetowej	
3.2.3. Wyświetlanie znaków specjalnych	
3.2.4. Pogrubienie, pochylenie, podkreślenie tekstu	
3.2.5. Kolejność otwierania i zamykania znaczników	

3.3.	Listy uporządkowane oraz nieuporządkowane	39
	3.3.1. Lista uporządkowana	39
	3.3.2. Lista nieuporządkowana	40
	3.3.3. Zagnieżdżanie list	40
3.4.	Zdjęcia na stronie	42
	3.4.1. Wstawianie zdjęcia	42
	3.4.2. Rozmiar zdjęcia	43
	3.4.3. Tekst alternatywny	44
3.5.	Znaczniki semantyczne	45
	3.5.1. nav	45
	3.5.2. header	46
	3.5.3. article	46
	3.5.4. aside	47
	3.5.5. section	47
	3.5.6. footer	48
	3.5.7. Pozostałe znaczniki semantyczne	49
	3.5.8. Podsumowanie	52
3.6.	Kontener uniwersalny	53
3.7.	Tabela	54
	3.7.1. Tworzenie tabeli	54
	3.7.2. Podział tabeli	55
	3.7.3. Tytuł tabeli	57
	3.7.4. Scalanie komórek	57
3.8.	Odsyłacze	60
	3.8.1. Odsyłacz do innej strony	60
	3.8.2. Odsyłacz do podstrony	61
	3.8.3. Kotwica	64
3.9.	Elementy formularza	67
	3.9.1. Tworzenie formularza	67
	3.9.2. Pole wieloliniowe	68
	3.9.3. Pole danych	70
	3.9.4. Pole hasła	71
	3.9.5. Pozostałe pola input – wprowadzanie danych	72
	3.9.6. Pola wielokrotnego wyboru	74
	3.9.7. Pole jednokrotnego wyboru	76
	3.9.8. Listy rozwijane	77
	3.9.9. Przyciski	78
	3.9.10. Atrybuty elementów formularza	79
	3.9.11. Przesyłanie danych z formularza	83

3.10. Multimedia	
3.10.1. Odtwarzacz audio	
3.10.2. Odtwarzacz wideo w HTML5	
3.10.3. Dodawanie filmu z serwisu YouTube	
3.11. Elementy blokowe i liniowe	
Krok 4. Poznaj CSS3	89
4.1. Styl w dokumencie HTML	
4.1.1. Styl w znacznikach HTML	
4.1.2. Styl w części HEAD	
4.2. Styl w pliku CSS	
4.2.1. Utworzenie i dodanie pliku CSS	
4.2.2. Dodanie stylów do pliku CSS	
4.2.3. Deklaracja stylu według znacznika	
4.2.4. Deklaracja stylu według atrybutu id	
4.2.5. Deklaracja stylu według atrybutu class	
4.2.6. Komentarze w kodzie CSS	
4.2.7. Podgląd kodu w przeglądarce	
4.3. Podstawowe właściwości elementów	
4.3.1. Kolory w CSS	
4.3.2. Obramowanie	
4.3.3. Tło kolorowe	
4.3.4. Tło obrazkowe	
4.3.5. Rozmiar elementu	
4.3.6. Marginesy	
4.3.7. Cień elementu	
4.4. Rozmieszczanie elementów blokowych	
4.4.1. Wyświetlanie	
4.4.2. Sposoby wyświetlania	
4.4.3. Ustawienie	
4.4.4. Rodzaj pozycjonowania	
4.5. Stylizacja tekstu	
4.5.1. Kolor tekstu	
4.5.2. Rozmiar fontu	141
4.5.3. Wysokość wiersza	
4.5.4. Odstęp między znakami	
4.5.5. Wyrównanie tekstu	
4.5.6. Dekoracja tekstu	
4.5.7. Waga fontu	
4.5.8. Styl fontu	

4.5.9. Krój pisma	146
4.5.10. Fonty niestandardowe	147
4.5.11. Fonty niestandardowe od Google	148
4.5.12. Cień tekstu	151
4.5.13. Stylizacja fragmentu tekstu	152
4.6. Stylizacja linków	153
4.6.1. Stan linku	153
4.6.2. Efekt przejścia	155
4.7. Stylizacja list	159
4.7.1. Lista uporządkowana	159
4.7.2. Lista nieuporządkowana	160
4.7.3. Zwijanie tekstu	161
4.7.4. Elementy listy w poziomie	162
4.7.5. Margines wewnętrzny	163
4.8. Styl w wybranych elementach	
4.8.1. Nazwa elementu, klasa, identyfikator	163
4.8.2. Grupowanie selektorów	164
4.8.3. Selektor potomka	164
4.8.4. Selektor dziecka	165
4.8.5. Selektor rodzeństwa	165
4.8.6. Selektor atrybutu	166
4.8.7. Selektor wybranego elementu	168
4.9. Stylizacja elementów formularza	175
4.9.1. Pole wieloliniowe	175
4.9.2. Pola input	176
4.9.3. Pole wyboru	
4.9.4. Lista rozwijana	
4.9.5. Przycisk formularza	
4.9.6. Zmiana stylu po atrybucie	
4.9.7. Pseudoklasa focus	
4.10. Animacje w CSS3	
4.10.1. Klatki animacji	
4.10.2. Nazwa animacji	
4.10.3. Czas trwania animacji	
4.10.4. Tempo animacji	
4.10.5. Powtarzanie animacji	191
4.10.6. Opóźnienie animacji	191
4.10.7. Zapis skrócony	192

4.11.1. Ozymi jest stroma responsy	wna?1	92
4.11.2. Meta viewport	1	94
4.11.3. Zapytania medialne	1	95
4.11.4. Praktyczny przykład media	a queries1	98
4.12. Więcej informacji o CSS3		.03
4.12.1. Reset stylów przeglądarki		.03
4.12.2. Nadpisywanie stylów		.06
4.12.3. Pierwszeństwo stylów		.06
4.12.4. Dziedziczenie stylów		.07
4.12.5. Przedrostki przeglądarek		.09
Część III. Budowa strony int	ernetowej21	11
Krok 5. Poznaj świat profesjonalistóv	N2	13
5.1. Kto ustala zasady?		13
5.2. Przeglądarki internetowe		13
5.3. HTML5 i CSS3		13
5.4. Web design		14
Krok 6. 7budui strone internetowa	2	
Nok o. Zbadaj stronę internetową		15
6.1. Moje zasady		15 15
6.1. Moje zasady 6.2. Projekt		15 15 15
6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy	2 2 2	15 15 15 16
6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony	2 2 2	15 15 15 16 17
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 17
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 	2 2 2 2 2 	15 15 15 16 17 17 18
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 17 18 20
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 17 18 20 29
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 17 18 20 29 32
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 6.5. Menu nawigacyjne 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 17 18 20 29 32 39
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 6.5. Menu nawigacyjne 6.5.1. Co chcemy osiągnąć? 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 17 18 20 29 32 39 39
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 6.5. Menu nawigacyjne 6.5.1. Co chcemy osiągnąć? 6.5.2. Utworzenie miejsca na naw 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 (15) (15) (16) (17) (17) (18) (20) (29) (29) (29) (32) (39) (39) (39) (39)
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 6.5. Menu nawigacyjne 6.5.1. Co chcemy osiągnąć? 6.5.2. Utworzenie miejsca na naw 6.5.3. Utworzenie linków dla naw 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 18 20 29 32 39 39 39 39 41
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 6.5. Menu nawigacyjne 6.5.1. Co chcemy osiągnąć? 6.5.2. Utworzenie miejsca na naw 6.5.3. Utworzenie linków dla naw 6.5.4. Środkowanie nawigacji 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 15 15 16 17 17 18 20 29 32 39 39 39 41 42
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 6.5. Menu nawigacyjne 6.5.1. Co chcemy osiągnąć? 6.5.2. Utworzenie miejsca na naw 6.5.3. Utworzenie linków dla naw 6.5.4. Środkowanie nawigacji 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 (15) (17) (17) (17) (17) (17) (17) (17) (17
 6.1. Moje zasady 6.2. Projekt 6.3. Przygotowanie plików do pracy 6.4. Top strony 6.4.1. Co chcemy osiągnąć? 6.4.2. Utworzenie sekcji strony 6.4.3. Dodanie nagłówków 6.4.4. Tworzenie przycisku 6.4.5. Top strony w wersji mobiln 6.5. Menu nawigacyjne 6.5.3. Utworzenie miejsca na naw 6.5.4. Środkowanie nawigacji 6.5.5. Stylizacja linków 	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	15 (15) (17) (17) (17) (17) (17) (17) (17) (17

6.6.	. Oferta	
	6.6.1. Co chcemy osiągnąć?	
	6.6.2. Utworzenie sekcji strony	
	6.6.3. Środkowanie zawartości strony	
	6.6.4. Tytuł działu	
	6.6.5. Okienka z ofertą	
	6.6.6. Wypełnienie boksów treścią	
	6.6.7. Dodanie elementów fontu jako ikon	
	6.6.8. Oferta w wersji mobilnej	
6.7.	. Dietetyk Maria	
	6.7.1. Co chcemy osiągnąć?	
	6.7.2. Utworzenie sekcji strony	
	6.7.3. Zmiana stylu nagłówka oraz podpisu	
	6.7.4. Utworzenie miejsca na treść	
	6.7.5. Stylizacja treści	
	6.7.6. Responsywne obrazy	
	6.7.7. "Dietetyk Maria" w wersji mobilnej	
6.8.	. Mapa Google	
	6.8.1. Co chcemy uzyskać?	
	6.8.2. Utworzenie sekcji strony	
	6.8.3. Klucz API	
	6.8.4. Wyświetlenie mapy	
	6.8.5. Dodanie markera	
	6.8.6. Zmiana stylu mapy	
	6.8.7. Mapa Google w wersji mobilnej	
6.9.	. Formularz kontaktowy	
	6.9.1. Co chcemy uzyskać?	
	6.9.2. Utworzenie sekcji strony	
	6.9.3. Miejsce na pola formularza	
	6.9.4. Dodanie pól formularza	
	6.9.5. Przycisk formularza	
	6.9.6. Naprawa menu górnego	
	6.9.7. Formularz kontaktowy w wersji mobilnej	
6.10	0. Stopka strony	
	6.10.1. Co chcemy uzyskać?	
	6.10.2. Utworzenie sekcji strony	
	6.10.3. Stopka strony w wersji mobilnej	
6.1	1. Prawie gotowe	

Krok 7. Poznaj JavaScript i jQuery	71
7.1. Wprowadzenie do języka JavaScript	71
7.2. Biblioteki JavaScript	72
7.3. Praca z biblioteką jQuery	73
7.4. Dodanie biblioteki do strony	74
7.5. Działanie menu przy użyciu jQuery	76
7.6. Menu w wersji mobilnej	84
7.7. Oddzielenie kodu JavaScript od HTML4	02
7.8. Więcej o języku JavaScript i jQuery44	04
Krok 8. Poznaj PHP7 40	05
8.1. Wprowadzenie do PHP74	05
8.2. Instalowanie serwera XAMPP4	05
8.3. Utworzenie pliku oraz skryptu PHP4	09
8.4. Pobieranie danych z formularza4	11
8.5. Różnica między post a get4	15
8.6. Przesyłanie danych w tle4	15
8.6.1. Przygotowanie formularza4	15
8.6.2. Pobieranie danych za pomocą jQuery4	19
8.6.3. Walidacja pól za pomocą jQuery4	20
8.6.4. Wprowadzenie do Ajaxa4	24
8.6.5. Przygotowanie pliku PHP do odbioru danych4	31
8.6.6. Usuwanie znaczników HTML4	35
8.6.7. Przesyłanie znaków specjalnych4	37
8.6.8. Informowanie użytkownika o przesyłaniu danych4	38
8.7. Wysyłanie danych z formularza na adres e-mail4	54

Krok 9. Poznaj potrzebne pojęcia	463
9.1. Domena	463
9.2. Serwer	463
9.3. Hosting	463
9.4. FTP	464

Krok 10. Opublikuj stronę w internecie	465
Krok 11. Rozpocznij własną przygodę	469
Skorowidz	471

Krok 6. **Zbuduj stronę internetową**

6.1. Moje zasady

W tym kroku zbudujesz stronę internetową. Stosowany przeze mnie sposób pisania strony internetowej jest moją praktyką, którą wypracowałem przez lata. Pamiętaj, że jest to jedynie sugestia, a nie wytyczne, którymi należy ślepo się kierować. Niektóre z przedstawionych zadań można wykonać na kilka sposobów. Kiedyś spotkałem się w internecie z twierdzeniem: "ilu programistów, tyle sposobów na rozwiązanie problemu". Jeżeli znajdziesz własne rozwiązanie i będzie ono zgodne ze standardami oraz poprawne technicznie, jak najbardziej możesz je zastosować.

6.2. Projekt

Zanim zaczniemy pisać kod strony, musimy wiedzieć, co chcemy stworzyć. Jak wspomniałem wcześniej, tworzona przez nas strona będzie stroną typu *One Page* dla osoby świadczącej usługi dietetyczne. Nie jest to projekt, który można znaleźć w internecie. Na potrzeby książki zaprojektowałem stronę tak, aby zademonstrować w praktyce HTML i CSS oraz ogólne podejście do budowy witryny. Oczywiście niemożliwe jest wykorzystanie wszystkich znaczników czy właściwości CSS w jednej stronie internetowej. Jeszcze trudniej o to na stronie typu *One Page*.

Na początku warto również określić przestrzeń kolorów, jakimi będziemy musieli się posługiwać. Jeżeli firma lub osoba prowadząca działalność posiada logo, to problem z głowy. Wtedy tworzy się stronę pasującą do koloru logo firmy. W naszym projekcie nie ma logo. Zdecydowałem się na wykorzystanie koloru brązowego oraz jego odcieni. W kolorze tym zostaną wykonane dodatki, takie jak ramki czy przyciski. Często w projektach wykorzystuję dwa lub trzy kolory bazowe. Większa ich liczba może spowodować, że strona będzie wyglądać zbyt pstrokato. Tekst pozostawię standardowo czarny lub w odcieniu czerni.

Najważniejszą składową każdej witryny jest treść. Po określeniu typu strony oraz koloru lub kolorów bazowych należy zdecydować, jakie treści będą umieszczone na stronie. W naszym projekcie będą to następujące elementy: oferta diety, informacje o osobie piszącej diety, mapka dojazdowa do gabinetu oraz formularz kontaktowy. Wszystkie elementy należy poukładać w całość. Zazwyczaj mapka dojazdowa oraz formularz kontaktowy znajdują się na samym końcu strony. Oferta zostanie

umieszczona nad informacjami o osobie piszącej diety, a na samym początku stworzymy tzw. top strony. Umieszcza się w nim jasne informacje dotyczące typu prowadzonej działalności, często ze zdjęciem w tle obrazującym wykonywane usługi.

6.3. Przygotowanie plików do pracy

Do pracy należy przygotować sobie miejsce, w którym będziemy przechowywać wszystkie pliki strony. Możesz kontynuować pracę w folderze *www*, w którym znajdują się foldery: *css* oraz *images*. W pierwszym umieściliśmy plik *style.css*, w drugim natomiast będziemy przechowywać grafikę. Oprócz wymienionych folderów w folderze *www* znajduje się plik *index.html*. Całość powinna wyglądać jak na rysunku 6.1.

RYSUNEK 6.1. Przygotowanie plików do pracy

W pliku *index.html* stwórz pusty szkielet dokumentu HTML jak na listingu 6.1. Mamy już w nim połączenie z plikiem CSS oraz znacznik <meta> odpowiedzialny za stronę responsywną.

LISTING 6.1. Przygotowanie pliku index.html do pracy

```
<!DOCTYPE HTML>
<html lang="pl">
<head>
<meta charset="UTF-8">
<meta name="viewport" content="width=device-width,initial-scale=1.0">
<title>Moja strona WWW</title>
<link href="css/style.css" rel="stylesheet">
```

</head> <body> </body>

</html>

W pliku style.css skasuj wszystkie deklaracje, które w nim są, i zostaw plik całkowicie pusty.

6.4. Top strony

6.4.1. Co chcemy osiągnąć?

Pierwsze (dobre) wrażenie jest bardzo ważne. Top strony to część witryny, którą użytkownik zobaczy zaraz po wczytaniu strony. Dlatego zawsze staram się, aby ta część przykuła uwagę użytkownika oraz spełniła rolę informacyjną, mówiącą, jakiego rodzaju treści może się on spodziewać. Tym, co najbardziej rzuca się w oczy, jest grafika na całą szerokość i wysokość okna przeglądarki. Następnie na zdjęciu umieszczone zostały dwa teksty. Pierwszy z nich to cytat, a pod nim jest informacja opisująca świadczone usługi. Informację tę dodatkowo obrazuje zdjęcie w tle. Nieco niżej znajduje się przycisk prowadzący do oferty. Menu znajdujące się na samej górze zbudujemy nieco później. Na razie elementów jest niewiele, a efekt jest całkiem dobry. Na rysunku 6.2 pokazuję top strony, którą będziemy budować.

RYSUNEK 6.2. Top strony

6.4.2. Utworzenie sekcji strony

By utworzyć top strony jak na rysunku 6.2, musimy mieć odpowiednią grafikę. Jeżeli nie dysponujesz odpowiednim zdjęciem, możesz je pobrać z internetu. Jest kilka stron udostępniających darmową, dobrą grafikę. Możesz skorzystać np. ze strony *https://stocksnap.io/*, która ma w swojej bazie wiele zdjęć o różnej tematyce. **Przed ich wykorzystaniem zapoznaj się z licencją, z której dowiesz się, na jakich zasadach możesz ich używać.**

Często po zdobyciu odpowiedniego zdjęcia trzeba je poddać drobnej obróbce w programie graficznym. Na pewno jednym z takich zabiegów będzie zmniejszenie rozmiaru do 1920×1080 px. Obecnie bardzo trudno spotkać wyższą rozdzielczość na komputerze. W przypadku grafiki o wskazanej rozdzielczości można spróbować obniżyć jej jakość, aby uzyskać jak najmniejszą wagę pliku przy zachowaniu ostrości zdjęcia. Dodatkowym niezbędnym zabiegiem graficznym może się okazać lekkie przyciemnienie grafiki w celu uzyskania lepszej czytelności umieszczonego na niej tekstu.

Jeżeli już masz pasującą grafikę, możemy dodać ją do naszej strony. Pamiętaj, aby plik umieścić w folderze *images*. Przed dodaniem grafiki w pliku *index.html* dodajmy znaczniki semantyczne HTML5 <header></header>, które służą do umieszczenia treści początkowej na stronie. Więcej o tych znacznikach znajdziesz w podrozdziale 3.5 "Znaczniki semantyczne". Do znacznika dodaj identyfikator, po którym będziemy odwoływać się do niego w pliku CSS. Plik powinien wyglądać jak na listingu 6.2.

LISTING 6.2. Dodanie znaczników <header></header>

Przygotowaną grafikę musimy dodać jako tło dla elementu o nazwie identyfikatora #top_strony. Oprócz dodania grafiki element ten musimy rozciągnąć na całą szerokość i wysokość okna przeglądarki. Do pliku *style.css* dodaj kod z listingu 6.3.

LISTING 6.3. Kod CSS — rozciągnięcie grafiki na całą szerokość oraz wysokość okna przeglądarki

```
html, body {
    height: 100%;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
```

```
width: 100%;
height: 100%;
background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
background-size: cover;
```

Na początku deklaracji elementom <html></html> oraz <body></body> nadajemy wysokość o wartości 100%. Inaczej nie uda się nam wyświetlić zdjęcia na całą wysokość okna przeglądarki. Następnie dodajemy odwołanie do elementu <header></header> poprzez nazwę identyfikatora. Element ten rozciągamy na całą szerokość oraz wysokość okna przeglądarki. W kolejnej linii kodu dla elementu ustawiamy grafikę jako tło. Skorzystałem z zapisu skróconego. Najpierw podaję ścieżkę do pliku, następnie ograniczam powielanie grafiki, a na samym końcu środkuję obraz. W ostatniej linii nakazujemy przeglądarce proporcjonalne rozciągnięcie obrazu w elemencie. Jeśli grafika jest większa od elementu, zostanie "ucięta". Całość widać na rysunku 6.3. Więcej o grafice w tle w punkcie 4.3.4 "Tło obrazkowe".

RYSUNEK 6.3. Top strony wypełniony grafiką wstawioną w tle

Pomiędzy jedną a drugą deklaracją wstawiłem komentarz, aby łatwiej było odszukać style odpowiednie dla danego fragmentu strony. Kiedy zawartość pliku CSS się "wydłuży", łatwiej będzie odnaleźć się w kodzie.

Mimo iż ustawiliśmy wszystko na wartość 100%, wokół grafiki znajduje się białe pole. Jest to domyślny margines elementu <body></body>, który należy usunąć. W tym celu wystarczy odwołać się do elementu <body></body> i skorzystać z właściwości margin o wartości 0 (jak na listingu 6.4). Przypominam, że gdy przypisuje się wartość zero, nie ma konieczności podawania jednostki.

}

LISTING 6.4. Kod CSS – zerowanie marginesów dla <body></body>

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
}
```

Zapisz wszystkie pliki i odśwież stronę. Teraz zobaczysz, że grafika rozciąga się od krawędzi do krawędzi okna przeglądarki.

6.4.3. Dodanie nagłówków

Mamy gotowe tło, możemy więc umieścić na nim dwa zdania tak jak w przykładzie. Cytat zostanie umieszczony w nagłówku <h1></h1>, a informacja o świadczonej usłudze w nagłówku <h2></h2> jak na listingu 6.5.

LISTING 6.5. Kod HTML – dodanie dwóch akapitów

```
<header id="top_strony">
<h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
<h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
</header>
```

Po zapisaniu pliku i odświeżeniu strony nasza grafika w tle nie przylega do górnej części okna przeglądarki, co widać na rysunku 6.4.

Rysunek 6.4. Nagłówek <h1></h1> swoim domyślnym marginesem przesuwa całą zawartość w dół

By to zmienić, dla elementu <header></header> należy dodać właściwość overf1ow z wartością auto jak na listingu 6.6. Więcej o właściwości overf1ow w podrozdziale 4.3 "Podstawowe właściwości elementów". Dodatkowo dla tego elementu wyśrodkujmy tekst tak, aby nasze nagłówki, a w późniejszym czasie przycisk, znalazły się na środku strony.

LISTING 6.6. Kod CSS — środkowanie tekstu w topie strony

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    overflow: auto;
}
```

Po tych dwóch deklaracjach tło ponownie rozciąga się od krawędzi do krawędzi okna przeglądarki, a tekst zostanie wyśrodkowany. Na razie nasza treść nie prezentuje się zbyt dobrze. Zabiegiem poprawiającym jakość tekstu będzie zmiana fontu. Użyłem w projekcie fontu Google o nazwie Poppins, wybierając dodatkowo pogrubienie o wartości 700 (standardowe pogrubienie). Krój czcionki jest bardzo ważnym elementem całej strony, gdyż treści będziemy wyświetlać tylko w tym jednym foncie. Jeżeli tak jak ja wybrałeś font Google, to zgodnie z ich dokumentacją w pliku HTML należy podać link do fontu (jak na listingu 6.7).

LISTING 6.7. Dodanie linku do czcionki od firmy Google

```
<!DOCTYPE HTML>
<html lang="pl">
   <head>
      <meta charset="UTF-8">
      <meta name="viewport" content="width=device-width,initial-scale=1.0">
      <title>Moja strona WWW</title>
      link href="https://fonts.googleapis.com/css?family=Poppins:400,700" rel="stylesheet">
      k href="css/style.css" rel="stylesheet">
   </head>
   <body>
      <header id="top strony">
         <h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
         <h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
      </header>
   </body>
</html>
```

W pliku CSS dla elementu
body></body> należy przypisać font zgodnie z zaleceniami Google.
Po przypisaniu kroju czcionki do <body></body> jak na listingu 6.8 tekst na całej stronie zostanie
wyświetlony w tym samym foncie. Szczegółowe informacje na temat dodania fontu od Google
w podrozdziale 4.5 "Stylizacja tekstu".

LISTING 6.8. Kod CSS — przypisanie kroju fontu do elementu <body></body>

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    overflow: auto;
}
```

Dla całej strony internetowej ustawmy również wielkość fontu na 16px. Obecnie każda przeglądarka wyświetla domyślnie tekst właśnie w takiej wielkości, jednak warto ją zdefiniować w przypadku zmiany domyślnych wartości. Jeżeli chcesz, możesz ustawić dowolną wielkość fontu. Do zmiany rozmiaru służy właściwość font-size. Przypisz ją do <body></body> z podaną wcześniej wartością jak na listingu 6.9.

LISTING 6.9. Kod CSS — ustawienie rozmiaru fontu na stronie

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
    background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
    background-size: cover;
    text-align: center;
    overflow: auto;
}
```

Przypisanie rozmiaru fontu dla całej strony jest istotnym zabiegiem, gdyż następne rozmiary będziemy podawać w jednostkach em. Co ma wspólnego rozmiar fontu przypisany do <body></ →body> z jednostką em? Najlepiej będzie to zobrazować na przykładzie. W pliku CSS odwołaj się do nagłówka <h1></h1>, podając nazwę identyfikatora <header></header>, a za nią nazwę znacznika nagłówka stopnia pierwszego. Następnie przypisz właściwość font-size z wartością 3em jak na listingu 6.10.

LISTING 6.10. Kod CSS – zmiana rozmiaru czcionki w nagłówku przy użyciu jednostki em

```
html, body {
   height: 100%;
body {
   margin: 0;
   font-family: 'Poppins', sans-serif;
   font-size: 16px;
/* TOP STRONY */
#top strony {
   width: 100%;
   height: 100%;
   background: url(../images/top strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   overflow: auto;
#top strony h1 {
   font-size: 3em;
}
```

Zapisz plik i odśwież stronę. Zobaczysz, że nagłówek znacznie się zwiększył. Teraz zamiast wartości 3em przypisz 48px. Ponownie zapisz plik i odśwież stronę. Zauważysz, że absolutnie nic się nie zmieniło. Stało się tak dlatego, że po przypisaniu do elementu nadrzędnego rozmiaru fontu o wartości 16px jednostka 1em dla elementu podrzędnego automatycznie wynosi 16px. W skrócie 16px = 1em. Dlatego wartość 3em = 48px. Wynika to z prostego mnożenia 16px × 3em = 48px. Mamy wszędzie zdefiniowaną wielkość fontu w jednostce em, wystarczy więc zmienić wartość właściwości font-size dla elementu

 body></body>, aby zmienić rozmiar tekstu na całej stronie.

Powracając do naszego przykładu dla elementu <h1></h1>, przypisz rozmiar 3.5em, a dla nagłówka <h2></h2> ustaw rozmiar na 2em, jak na listingu 6.11.

LISTING 6.11. Kod CSS — zmiana rozmiaru czcionki dla nagłówków w topie strony

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
```

```
height: 100%;
background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
background-size: cover;
text-align: center;
overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
font-size: 3.5em;
}
#top_strony h2 {
font-size: 2em;
}
```

Teraz zmienimy kolor fontu. Najlepiej go zdefiniować w elemencie <header></header>, co spowoduje zmianę koloru tekstu w jego elementach nadrzędnych, czyli w nagłówkach. Dopisz kolor tekstu jak na listingu 6.12.

LISTING 6.12. Kod CSS — zmiana koloru tekstu w topie strony

```
html, body {
   height: 100%;
ļ
body {
   margin: 0;
   font-family: 'Poppins', sans-serif;
   font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
   width: 100%;
   height: 100%;
   background: url(../images/top strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
}
#top strony h1 {
   font-size: 3.5em;
#top strony h2 {
   font-size: 2em;
```

Ostatnim zabiegiem przy edycji fontu będzie usunięcie domyślnego pogrubienia (font-weight) oraz nadanie delikatnego cienia (text-shadow) dla tekstu w obu nagłówkach. W przypadku cienia zastosowałem zapis skrócony, którego pierwsze dwie wartości odpowiadają za położenie cienia, trzecia wartość za jego intensywność, a ostatnia to kolor cienia. Więcej na temat tekstu w podrozdziale 4.5 "Stylizacja tekstu". Na listingu 6.13 widać opisane zmiany.

LISTING 6.13. Kod CSS — usunięcie pogrubienia oraz nadanie cienia dla nagłówków

```
html, body {
   height: 100%;
}
body {
   margin: 0;
   font-family: 'Poppins', sans-serif;
   font-size: 16px;
}
/* TOP STRONY */
#top strony {
   width: 100%;
   height: 100%;
   background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
}
#top strony h1 {
   font-size: 3.5em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top strony h2 {
   font-size: 2em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
```

Po wszystkich zmianach całość powinna wyglądać jak na rysunku 6.5.

Rysunek 6.5. Stylizacja nagłówków w topie strony

Do osiągnięcia zamierzonych efektów brakuje tylko ustawienia nagłówków bliżej siebie oraz odsunięcia ich od górnej krawędzi. Odwołaj się do nagłówków po ich nazwach i dla obu wyzeruj margines wewnętrzny oraz zewnętrzny jak na listingu 6.14.

LISTING 6.14. Kod CSS – zerowanie marginesów dla nagłówków

```
html, body {
    height: 100%;
}
```

```
body {
  margin: 0;
   font-family: 'Poppins', sans-serif;
   font-size: 16px;
h1, h2 {
   margin: 0;
   padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top strony {
   width: 100%;
   height: 100%;
   background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
}
#top_strony h1 {
   font-size: 3.5em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
#top strony h2 {
   font-size: 2em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
```

Deklaracje dla nagłówków dodałem tuż za deklaracją dla <body></body>, gdyż zerowanie marginesów będzie dotyczyło wszystkich nagłówków, które zostaną utworzone na stronie. Jeżeli użyłeś stylów resetujących, nie musisz dodawać zerowania marginesów dla nagłówków. Mimo usunięcia marginesów oba teksty nie przylegają do siebie. Tak samo jak tekst w akapicie, tak i nagłówki mają wysokość wiersza. Tylko dla nagłówka <h2></h2> do właściwości line-height przypisz wartość zero jak na listingu 6.15.

LISTING 6.15. Kod CSS – zerowanie wysokości wiersza dla nagłówka <h2></h2>

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
h1, h2 {
    margin: 0;
    padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
    height: 100%;
```

```
background: url(../images/top_strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
}
#top strony h1 {
   font-size: 3.5em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
#top strony h2 {
   line-height: 0;
   font-size: 2em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
```

Oba akapity wyglądają dokładnie tak samo jak w przykładzie, co widać na rysunku 6.6.

RYSUNEK 6.6. Nagłówki wyglądające tak jak w przykładzie

Jedyne, co pozostało, to odsunąć całość od górnej krawędzi okna przeglądarki. W tym celu dla nagłówka <h1></h1> wystarczy przypisać margines górny wynoszący 15% (jak na listingu 6.16). Jeżeli chcesz, możesz przypisać inną wartość dla marginesu. Pamiętaj jedynie, że w topie strony będzie znajdować się jeszcze menu oraz przycisk pod nagłówkami. Dlatego margines musi zostać odpowiednio dobrany. Na wielu stronach internetowych tego typu tekst zazwyczaj jest środkowany względem okna przeglądarki. Uważam, że lepiej wygląda, kiedy taki tekst jest wyżej niż w połowie wysokości okna przeglądarki.

LISTING 6.16. Kod CSS — odsunięcie nagłówków od górnej krawędzi okna przeglądarki

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
h1, h2 {
    margin: 0;
    padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top_strony {
    width: 100%;
```

```
height: 100%;
   background: url(../images/top strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
#top strony h1 {
  margin-top: 15%;
   font-size: 3.5em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
   line-height: 0;
   font-size: 2em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
```

Wcześniej marginesy zewnętrzne dla obu nagłówków były zerowane. Deklaracje te znajdują się tuż pod deklaracjami dla elementu <body></body>. Przypisując górny margines dla elementu <h1></h1>, który znajduje się w elemencie <header></header>, dokonaliśmy nadpisania stylów. Wcześniej pisałem, że przeglądarka wykonuje plik CSS linijka po linijce. Dlatego zerowy margines górny nagłówka zdeklarowany wcześniej zostanie zastąpiony przez ten, który dodaliśmy przed chwilą. Całość będzie wyglądać jak na rysunku 6.7.

RYSUNEK 6.7. Położenie nagłówków na stronie internetowej

Przypominam, że wartości procentowe są naliczane od wielkości elementu nadrzędnego. Elementem nadrzędnym nagłówka jest <header></header>, który rozciągamy na całą szerokość i wysokość okna przeglądarki. Dlatego margines górny nagłówka <h1></h1> jest liczony względem wielkości okna przeglądarki. Jego wielkość natomiast uzależniona jest od rozdzielczości monitora, na którym użytkownik przegląda stronę.

6.4.4. Tworzenie przycisku

Ostatnim elementem brakującym w topie strony jest duży, animowany przycisk. *Button* tworzy się za pomocą znaczników
button></button>, które służą do wysyłania danych z formularza. Przycisk, który znajduje się w topie strony, wykonamy z linku za pomocą znaczników <a>. Po kliknięciu zostaniemy przeniesieni do odpowiedniej sekcji strony. Zawsze będzie możliwość dodania linku do innego pliku HTML czy strony internetowej, jeżeli będzie taka konieczność. W pliku *index.html* pod nagłówkami utwórz znacznik akapitu, wewnątrz niego umieść znaczniki <a> jak na listingu 6.17.

LISTING 6.17. Kod HTML – dodanie linku prowadzącego do oferty

```
<header id="top_strony">
    <h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
    <h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
    <a href="#">PRZEJRZYJ OFERTĘ</a>
</header>
```

Przypomnę, że link standardowo jest koloru niebieskiego i ma podkreślenie. Taki też wygląd linku znajdującego się pod nagłówkami powinieneś zobaczyć na swojej stronie. Pierwszą deklaracją będzie dodanie górnego marginesu dla akapitu (jak na listingu 6.18). Margines powinien być na tyle duży, aby cały akapit znajdował się nieco poniżej połowy strony.

LISTING 6.18. Kod CSS – odsunięcie linku od nagłówków

```
html, body {
   height: 100%;
body {
  margin: 0;
   font-family: 'Poppins', sans-serif;
   font-size: 16px;
}
h1, h2 {
   margin: 0;
   padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top strony {
   width: 100%;
   height: 100%;
   background: url(../images/top strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
```

```
color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
}
#top strony h1 {
  margin-top: 15%;
   font-size: 3.5em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
#top strony h2 {
  line-height: 0;
   font-size: 2em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top strony p {
  margin-top: 18%;
}
```

Zdecydowałem się na nadanie górnego marginesu dla akapitu w celu odsunięcia linku. Możesz usunąć tę deklarację i przypisać margines dolny dla nagłówka <h2></h2> o tej samej wartości, aby uzyskać ten sam rezultat. Miej na uwadze, że do uzyskania jakiegoś efektu można wykorzystać kilka sposobów.

Zauważ, że każde odwołanie do elementów wewnątrz <header></header> poprzedzam nazwą identyfikatora tego elementu. Można by do znacznika lub dowolnego nagłówka dodać id lub class i za pomocą nazwy odwołać się do elementu w pliku CSS. Taka konstrukcja byłaby jak najbardziej prawidłowa. Jednak nadanie id dla elementów nietworzących ramy strony lub elementów bardzo istotnych jest mało praktyczne. Elementy w topie strony bardzo często są stylizowane osobno i dokładnie ten sam styl nie jest już nigdzie powtarzany na stronie. Dlatego identyfikacja z wykorzystaniem selektora potomka jest najbardziej praktycznym rozwiązaniem.

Jeżeli chcemy, aby link wyglądał jak przycisk, musimy z linku usunąć domyślne podkreślenie, zmienić kolor tekstu oraz dodać tło. Korzystając z marginesu wewnętrznego, zwiększymy zakres aktywności linku, co ostatecznie sprawi, że link będzie wyglądał jak przycisk. Tak jak poprzednio, i tym razem odwołamy się do elementu <a>, korzystając z selektora potomka, co widać na listingu 6.19.

```
LISTING 6.19. Kod CSS — stylizacja linku, która upodobni go do przycisku
```

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
h1, h2 {
    margin: 0;
    padding: 0;
}
```

```
/* TOP STRONY */
#top_strony {
   width: 100%;
   height: 100%;
   background: url(../images/top strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
#top strony h1 {
   margin-top: 15%;
   font-size: 3.5em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top strony h2 {
   line-height: 0;
   font-size: 2em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top strony p {
   margin-top: 18%;
#top strony p a {
   padding: 25px 80px;
   background: rgb(245,245,245);
   color: rgb(83,62,26);
   text-decoration: none;
}
```

Na początku za pomocą właściwości padding zwiększamy obszar działania linku. Skorzystałem z zapisu skróconego dla marginesu wewnętrznego, którego pierwsza wartość odpowiada za margines górny i dolny, a wartość druga za margines prawy i lewy. Następnie zdefiniowane zostaje tło i kolor tekstu. Na samym końcu pozbywamy się domyślnego podkreślenia linku. Całość powinna wyglądać jak na rysunku 6.8.

Za pomocą pseudoklasy hover nadamy aktywność dla przycisku jak na listingu 6.20. Po umieszczeniu kursora na przycisku kolor tła zmieni się na kolor tekstu, a kolor tekstu na kolor tła. Dla uzyskania płynnego przejścia kolorów użyjemy właściwości transition.

LISTING 6.20. Kod CSS — nadanie aktywności przyciskowi po umieszczeniu na nim kursora

```
html, body {
    height: 100%;
}
body {
    margin: 0;
    font-family: 'Poppins', sans-serif;
    font-size: 16px;
}
```

```
h1, h2 {
   margin: 0;
   padding: 0;
}
/* TOP STRONY */
#top strony {
   width: 100%;
   height: 100%;
   background: url(../images/top strony.jpg) no-repeat center;
   background-size: cover;
   text-align: center;
   color: rgb(245,245,245);
   overflow: auto;
}
#top strony h1 {
   margin-top: 15%;
   font-size: 3.5em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony h2 {
   line-height: 0;
   font-size: 2em;
   font-weight: normal;
   text-shadow: 0 0 3px rgb(10,10,10);
}
#top_strony p {
   margin-top: 18%;
#top strony p a {
   padding: 25px 80px;
   background: rgb(245,245,245);
   color: rgb(83,62,26);
   text-decoration: none;
   transition: background .9s, color .9s;
#top strony p a:hover {
   background: rgb(83,62,26);
   color: rgb(245,245,245);
}
```

Do wcześniejszej deklaracji przypisaliśmy efekt przejścia dla background oraz color, ustawiając czas przejścia na niecałą sekundę. Kolejne deklaracje z pseudoklasą hover informują przeglądarkę, jakie kolory mają zostać wyświetlone dla tła oraz tekstu przycisku.

6.4.5. Top strony w wersji mobilnej

Mając na uwadze, że coraz więcej osób przegląda stronę na urządzeniach mobilnych, musimy przygotować stronę na mniejszą rozdzielczość. Zmniejsz okno przeglądarki lub przejdź do narzędzia *Widok trybu responsywnego*, które jest dostępne w przeglądarce Firefox. Zobacz, jak wygląda strona na ekranie o rozdzielczości 360×640 px. Dlaczego akurat taka rozdzielczość? Według strony *http://www.ranking.pl* jest to najczęściej wykorzystywana rozdzielczość do przeglądania internetu na

232

RYSUNEK 6.8. Wygląd strony po stylizacji linku

urządzeniach mobilnych. Wcześniej mówiłem, że progi do zapytań medialnych powinny być uzależnione od układania się elementów oraz czytelności treści. Jednak rozdzielczość tę możemy potraktować jako punkt wyjścia i sprawdzić, jak wygląda nasza strona. Na rysunku 6.9 pokazano widok obecnej strony w rozdzielczości 340×640 px. Widok został ustawiony w przeglądarce Firefox przy użyciu narzędzia *Widok trybu responsywnego*.

Na podstawie symulacji strony na ekranie o mniejszej rozdzielczości możemy zrobić listę elementów do poprawy i koniecznych zmian:

- zmniejszenie czcionki dla obu nagłówków;
- optymalne ustawienie wysokości wiersza dla nagłówka <h2></h2>;
- obniżenie nagłówków;
- uzyskanie większego odstępu między nagłówkiem a przyciskiem;
- zmniejszenie wymiarów przycisku.

Dodatkowym zabiegiem będzie ustawienie na sztywno wysokości topu strony. Zabieg ten pozwala na uniknięcie kłopotu z przeskakiwaniem tła w trakcie przewijania strony na urządzeniu mobilnym. Dodatkowo możemy przygotować mniejszy rozmiar grafiki, aby zaoszczędzić transfer internetu mobilnego, co jednocześnie spowoduje szybsze wczytanie obrazu. Otwórz grafikę w programie graficznym i zmniejsz obraz, aby jego wysokość była równa 600px. Plik zapisz pod nazwą *top_strony_ mobilne.jpg* w folderze *images*.

Rysunek 6.9. Układ elementów strony w symulacji rozdzielczości na urządzeniu mobilnym

Dla stylów mobilnych utwórz osobny plik CSS i podpisz go *style_mobile.css*. Plik ten powinien znajdować się w tym samym folderze co plik *style.css*. Po utworzeniu pliku CSS musimy odwołać się do niego w pliku *index.html* jak na listingu 6.21.

LISTING 6.21. Dodanie drugiego arkusza stylów do pliku index.html

234

```
<header id="top_strony">
<h1>"W zdrowym ciele zdrowy duch"</h1>
<h2>dieta indywidualna - dietetyk Maria</h2>
<a href="#">PRZEJRZYJ OFERTĘ</a>
</header>
</body>
</html>
```

Arkusz stylów, w którym będziemy umieszczać style dla urządzeń mobilnych, został dodany pod arkuszem stylów, który już stworzyliśmy. W przypadku zamiany kolejności przeglądarka nie byłaby w stanie nadpisać deklaracji stylów. Otwórz plik *style_mobile.css* i wprowadź pierwsze zapytanie medialne dla rozdzielczości 768px jak na listingu 6.22. Urządzenia poniżej tej rozdzielczości można traktować jako urządzenia mobilne. Więcej o zapytaniach medialnych w podrozdziale 4.11 "Strona responsywna".

LISTING 6.22. Kod CSS Mobile — utworzenie pierwszego zapytania medialnego

```
@media screen and (max-width: 768px) {
```

}

Listing zaczynający się od "Kod CSS Mobile" umieszczamy w pliku *style_mobile.css*, a kod zaczynający się od "Kod CSS" w pliku *style.css*.

Osobny plik CSS do zapytań medialnych pozwoli nam na utrzymaniu porządku w kodzie i szybsze odszukanie deklaracji, które będziemy chcieli zmienić. Pamiętaj, że plik CSS z zapytaniami medialnymi musi znajdować się poniżej podstawowego pliku CSS. Jeżeli tworzenie osobnych deklaracji dla urządzeń mobilnych jest dla Ciebie nadal niezrozumiałe, cofnij się do podrozdziału 4.11 "Strona responsywna".

Wewnątrz nawiasów klamrowych umieścimy deklaracje umożliwiające podmianę grafiki dla elementu <header></header>, ustawimy stałą wysokość dla tego elementu oraz zmniejszymy rozmiar fontu dla nagłówków. Dodatkowo dla nagłówka <h2></h2> musimy zwiększyć wysokość wiersza, aby tekst nie nakładał się na siebie. Kod w pliku *style_mobile.css* powinien wyglądać jak na listingu 6.23.

LISTING 6.23. Kod CSS Mobile — deklaracje mobilne dla tła topu strony oraz nagłówków

```
@media screen and (max-width: 768px) {
    #top_strony {
        height: 600px;
        background: url(../images/top_strony_mobilne.jpg) no-repeat center;
    }
    #top_strony h1 {
        font-size: 2.5em;
    }
    #top_strony h2 {
```

```
font-size: 1.5em;
line-height: 30px;
}
```

Zapisz wszystkie pliki i odśwież stronę w rozdzielczości 360×600 px. Teraz wygląda to znacznie lepiej, co widać na rysunku 6.10.

RYSUNEK 6.10. Wygląd strony po wprowadzeniu zapytania medialnego dla urządzeń mobilnych

Strona na urządzeniu mobilnym wygląda już dobrze. Aby upewnić się, że dopasowuje się do każdej rozdzielczości, zrób test polegający na zwężaniu i rozszerzaniu okna przeglądarki. Według mnie elementy strony układają się dobrze niezależnie od jej szerokości. Prawdziwym testem będzie sprawdzenie strony na urządzeniu mobilnym. Jeżeli masz już serwer, możesz na nim przetestować wyniki swojej pracy. Drugim sposobem będzie zgranie wszystkiego na telefon lub tablet i uruchomienie pliku *index.html.* Zrzut z ekranu smartfona na rysunku 6.11.

}

RYSUNEK 6.11 Zrzut ekranu mojego urządzenia mobilnego

Porównaj wygląd elementów na ekranie o rozdzielczości symulowanej przez przeglądarkę Firefox oraz z urządzenia mobilnego — wyniki są do siebie bardzo podobne. Pozostały jeszcze trzy kwestie do poprawienia z naszej listy. Musimy nadać większy margines górny dla nagłówka <h1></h1> i akapitu, w którym znajduje się przycisk. Następnie zmniejszyć wymiar przycisku, aby prezentował się bardziej estetycznie. Wartości, jakie można przypisać do poszczególnych właściwości, na listingu 6.24.

LISTING 6.24. Kod CSS Mobile — poprawienie układu elementów w wersji mobilnej

```
@media screen and (max-width: 768px) {
    #top_strony {
        height: 600px;
        background: url(../images/top_strony_mobilne.jpg) no-repeat center;
    }
    #top_strony h1 {
        margin-top: 25%;
        font-size: 2.5em;
    }
```

```
#top_strony h2 {
   font-size: 1.5em;
   line-height: 30px;
}
#top_strony p {
   margin-top: 35%;
}
#top_strony p a {
   padding: 20px 60px;
}
```

Zmiany, których dokonaliśmy, są zabiegami kosmetycznymi. Zwiększyliśmy tylko dwa marginesy oraz zmniejszyliśmy obszar przycisku, aby przycisk lepiej prezentował się na mniejszym ekranie. Jak widać na listingu 6.24, jeśli tworzy się stronę z myślą o działaniu na urządzeniu mobilnym, wystarczy wprowadzić kilka zmian w zapytaniu medialnym w stosunku do podstawowych właściwości. Strona po delikatnych korektach prezentuje się znacznie lepiej, co widać na rysunku 6.12.

RYSUNEK 6.12. Gotowy top strony na urządzeniu mobilnym

Skorowidz

A

Ajax, 424 animacje, 187 czas trwania, 189 klatki, 187 nazwa, 189 opóźnienie, 191 tempo, 190 zapis skrócony, 192 atrybut checked, 80 class, 97 colspan, 57 controls, 84 disabled, 82 id, 66, 96 maxlength, 79 placeholder, 80 required, 83 rowspan, 59 selected, 81 src, 84 style, 89 type, 74 value, 82 atrybuty elementów formularza, 79 zawierające dowolny tekst, 167 zawierające myślnik, 168 zawierające określony wyraz, 167

B

biblioteka jQuery, 373, 404 biblioteki JavaScript, 372 błędy, 31 boksy z treścią, 272

C

cień elementu, 124 tekstu, 151 CSS3, 213

D

data i czas, 74 deklaracja stylu według atrybutu class, 97 według atrybutu id, 96 według znacznika, 95 dekoracja tekstu, 143 dodanie biblioteki jQuery, 374 deklaracji języka, 29 filmu, 86 stylów do pliku, 93 dokument HTML, 25 domena, 463 działanie menu, 376 dziedziczenie stylów, 207

E

edytor kodu, 17 efekt przejścia, 155, 187 elementy blokowe, 88, 126 cień, 124 formularza, 67 stylizacja, 175 liniowe, 88 listy w poziomie, 162 rozmiar, 115 sposoby wyświetlania, 128 elementy ustawienie, 129 właściwości, 99 wyświetlanie, 126 email, 72

F

flash, 84 fonty, 145, 278 niestandardowe, 147 niestandardowe od Google, 148 formularz, 67, 339 atrybuty elementów, 79 lista rozwijana, 77, 185 pobieranie danych, 411 pola, 342, 345 danych, 70 hasła, 71 input, 176 jednokrotnego wyboru, 76 wielokrotnego wyboru, 74 wieloliniowe, 68, 175 wyboru, 177 przesyłanie danych, 83 przyciski, 78, 185 pseudoklasa focus, 186 tworzenie, 67 w wersji mobilnej, 359 wprowadzanie danych, 72 FTP, 464

G

gradient liniowy, 107 radialny, 109 grafika jako tło, 110, 111 grupowanie selektorów, 164

H

hosting, 463 HTML5, 213

l

identyfikator, 163 ikony, 278 informacja o przesyłaniu danych, 438 instalowanie serwera XAMPP, 405

J

JavaScript, 371, 404 jQuery, 373, 404 działanie menu, 376 pobieranie danych, 419 walidacja pól, 420

K

klasa, 163 klatki animacji, 187 klucz API, 327 kod HTML, 402 JavaScript, 402 kodowanie polskich znaków, 28 kolor tekstu, 141 kolory, 99 format dziesiętny RGB, 100 format szesnastkowy RGB, 100 komentarze, 98 konfigurator stylów, 19 kontener uniwersalny, 53 kotwica, 64 krój pisma, 146

L

linki dla nawigacji, 241 stylizacja, 153, 244 listy nieuporządkowane, 40, 160 rozwijane, 77, 185 stylizacja, 159 uporządkowane, 39, 41, 159 wyboru, 79 zagnieżdżone, 40

473

Μ

mapa Google, 325 w wersji mobilnej, 339 margines, 120 wewnętrzny, 123, 163 zewnętrzny, 120 marker, 333 media queries, 195, 198 menu górne, 357 nawigacyjne, 239, 246 użycie jQuery, 376 w wersji mobilnej, 249, 384 meta tagi, 30 viewport, 194 metoda get, 415 post, 415 multimedia, 84

Ν

nadpisywanie stylów, 206 nagłówki, 220 nad tekstem, 32 nawigacja, 239 nazwa atrybutu, 166 elementu, 163 Notepad++, 18

0

obramowanie, 102 dowolnej krawędzi, 104 szerokość, 103 zaokrąglone narożniki, 105 zapis skrócony, 104 zmiana grubości, 103 obrazy responsywne, 313 oddzielenie kodu, 402 odstępy między akapitami, 34 znakami, 142 odsyłacz do strony, 60, 61 odtwarzacz audio, 84 wideo, 85 oferta, 259 w wersji mobilnej, 291

Ρ

PHP7, 405 pobieranie danych, 411, 431 przesyłanie danych, 415 wysyłanie danych na adres e-mail, 454 pierwsza strona WWW, 25 pierwszeństwo stylów, 206 pliki CSS, 92 dodanie stylów, 93 komentarze, 98 podgląd kodu, 99 tworzenie, 92 PHP, 409 pochylenie, 37 podgląd kodu, 30, 99 podkreślenie, 37 pogrubienie, 37 pole danych, 70 formularza, 342 hasła, 71 input, 176 jednokrotnego wyboru, 76 typu email, 72 typu number, 72 typu range, 74 typu tel, 72 wielokrotnego wyboru, 74 wieloliniowe, 68, 175 wyboru, 177 połączenie FTP, 465 poprawianie błędów, 32 powielanie tła, 112 pozycjonowanie, 130 absolute, 132 fixed, 136 relative, 131 static, 131 program Notepad++, 18 Total Commander, 466 XAMPP, 406 przedrostki przeglądarek, 209 przeglądarki internetowe, 17, 213

przesyłanie danych w tle, 415 znaków specjalnych, 437 przezroczyste tło, 110 przycisk formularza, 185, 353 przyciski, 78 pseudoklasa first-child, 173 first-of-type, 172 focus, 186 nth-child, 171 nth-of-type, 168, 173 only-child, 175 only-of-type, 173

R

reset stylów przeglądarki, 203 responsywne obrazy, 313 rodzaj pozycjonowania, 130 rozmiar cienia, 127 elementu, 115 fontu, 141 grafiki w tle, 110 zdjęcia, 43 rozmieszczanie elementów blokowych, 126

S

sekcje strony, 218, 260, 303, 340, 364 selektor atrybutu, 166 dziecka, 165 potomka, 164 rodzeństwa, 165 wybranego elementu, 168 serwer, 463 XAMPP, 405 skrypt PHP, 409 sposoby wyświetlania, 128 stan linku, 153 stopka strony, 363 w wersji mobilnej, 366 strona responsywna, 192 styl font-size, 89 fontu, 145 obramowania, 102 w części HEAD, 90

w pliku CSS, 92 w znacznikach, 89 style domyślne przeglądarki, 204 stylizacja elementów formularza, 175 fragmentu tekstu, 141, 152 linków, 153, 244 list, 159 listy nieuporządkowanej, 278 treści, 311 szerokość obramowania, 103 szkielet dokumentu HTML, 25

Ś

środkowanie nawigacji, 242 zawartości strony, 261

T

tabela, 54 podział, 55 scalanie komórek, 57 tytuł, 57 technologia Ajax, 424 flash, 84 tekst alternatywny, 44 pochylenie, 37 podkreślenie, 37 pogrubienie, 37 stylizacja, 141, 311 tło kolorowe, 106 obrazkowe, 110 powielanie, 112 przezroczyste, 110 ustawianie, 113 z gradientu, 107 top strony, 217 w wersji mobilnej, 232 Total Commander, 466 połączenie FTP, 465 treść, 33 tworzenie formularza, 67 przycisku, 229 strony, 215

dodanie biblioteki jQuery, 374 dodanie markera, 333 dodanie nagłówków, 220 działanie menu, 376 fonty jako ikony, 278 formularz kontaktowy, 339 formularz w wersji mobilnej, 359 klucz API, 327 linki dla nawigacji, 241 mapa Google, 325 mapa Google w wersji mobilnej, 339 menu nawigacyjne, 239 menu w wersji mobilnej, 249, 384 miejsce na pola formularza, 342 miejsce na treść, 307 oferta, 259 oferta w wersji mobilnej, 291 okienka z ofertą, 268 pliki strony, 216 pola formularza, 345 projekt, 215 przycisk formularza, 353 przyciski, 229 responsywne obrazy, 313 sekcje, 218, 260, 303, 325, 340, 364 stopka, 363 stopka w wersji mobilnej, 366 stylizacja linków, 244 stylizacja nagłówka, 305 stylizacja treści, 311 środkowanie nawigacji, 242 środkowanie zawartości, 261 top strony, 217 top strony w wersji mobilnej, 232 tytuł działu, 265 w wersji mobilnej, 319 widoczność menu, 358 wypełnienie boksów, 272 wyświetlenie mapy, 327 zasady, 215 zmiana stylu mapy, 336 tabeli, 54

U

układ elementów, 273 usuwanie znaczników HTML, 435

W

waga fontu, 145 walidacja pól, 420 wartość atrybutu zaczynająca się od, 167 web design, 214 właściwości elementów, 99 wstawianie zdjęcia, 42 wybór ikon, 279 wyrównanie tekstu, 143 wysokość wiersza, 142 wyświetlanie elementów, 126 znaków specjalnych, 34 mapy, 327

X

XAMPP, 405

Y

YouTube, 86

Z

zagnieżdżanie list, 40 zaokrąglone narożniki, 105 zapis pliku do dokumentu, 26 zapytania medialne, 195 zawartość atrybutu, 166 zdjęcia, 42 rozmiar, 43 wstawianie, 42 zmiana stylu mapy, 336 nagłówka, 305 po atrybucie, 185 znacznik <a>, 60 <article>, 46, 307 <aside>, 47 <audio>, 84 <button>, 78 <caption>, 57 <details>, 49 <div>, 53 <figure>, 50 <footer>, 48

znacznik <header>, 46, 218 <input>, 70 <meta>, 194 <nav>, 45 <option>,77 , 283 <script>, 329, 402 <section>, 47 <select>, 77 <source>, 84 <style>, 91 <summary>, 49 , 55 <textarea>, 68, 69 <thead>, 55 <title>, 93 <video>, 85

znaczniki deklaracja stylu, 95 kolejność otwierania, 38 semantyczne, 45, 49 usuwanie, 435 zamykanie, 38 znaki specjalne, 34, 36, 437 zwijanie tekstu, 161

PROGRAM PARTNERSKI — GRUPY HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj! http://program-partnerski.helion.pl

Stron internetowych jest w sieci bardzo dużo i z każdym dniem ich przybywa. Obecnie każda firma i wiele prywatnych osób chce lub wręcz musi mieć w internecie przynajmniej prostą wizytówkę. Nic zatem dziwnego, że w portalach firm rekrutujących pracowników aż roi się od ofert dla ludzi tworzących serwisy, a profesjonaliści z doświadczeniem w tej dziedzinie mogą liczyć na naprawdę niezłe zarobki. Może i Ty chciałbyś dołączyć do tego grona, ale nie masz odpowiedniej wiedzy? A może obawiasz się, że na przeszkodzie stanie Ci brak ukończonych studiów informatycznych? O nic się nie martw, po prostu zacznij lekturę!

Książka Zawód front-end developer. 11 kroków do zostania

webmasterem bezboleśnie wprowadzi Cię w świat tworzenia stron internetowych. Dzięki niej szybko przyswoisz podstawowe pojęcia branżowe i informacje niezbędne, aby rozpocząć przygodę z tą branżą oraz dołączyć do elitarnego grona rozchwytywanych specjalistów – autorów stron WWW. Poznasz warsztat pracy zawodowca, nauczysz się języka HTML5 i dowiesz się, jak tworzyć profesjonalne arkusze stylów CSS3. Odkryjesz możliwości, jakie oferują JavaScript i jQuery, a także zapoznasz się z podstawami języka PHP7. Dowiesz się też, jak zaprojektować i zbudować atrakcyjny serwis WWW oraz umieścić go w internecie.

- Wyposażenie warsztatu pracy
- Język HTML i tworzenie kodu strony
- Najważniejsze znaczniki i konstrukcje języka HTML
- Osadzanie treści multimedialnych na stronie
- Zastosowanie arkuszy stylów CSS3
- Formatowanie elementów graficznych i tekstowych
- Zasady tworzenia responsywnych stron WWW
- Projektowanie i budowanie stron oraz ich składników
- Korzystanie ze skryptów i z bibliotek
- Zastosowanie języka PHP7
- Publikowanie strony w internecie

Tworzenie stron WWW? Z tą książką to nic trudnego!

